

แผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบ

โรงพยาบาลป่าแดด ปีงบประมาณ ๒๕๖๘



โรงพยาบาลป่าแดด

จังหวัดเชียงราย

คำนำ

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต โรงพยาบาลป่าแดด กระทรวงสาธารณสุข จัดทำคู่มือแนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ ของโรงพยาบาลป่าแดด นำสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม บรรลุตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด ภายใต้งบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ผ่านแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ที่เชื่อมโยงกับทุกยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต โรงพยาบาลป่าแดด กระทรวงสาธารณสุข หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือแนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ จะช่วยให้ผู้รับผิดชอบการดำเนินงานด้านการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของหน่วยงานในสังกัด โรงพยาบาลป่าแดด สามารถดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันปราบปราม การทุจริตประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุตามเป้าหมายของหน่วยงานต่อไป

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต โรงพยาบาลป่าแดด

พฤศจิกายน ๒๕๖๗

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทนำ	๑
วัตถุประสงค์	๓
ประมวลสถานการณ์ ทิศทางการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของประเทศไทย และกระทรวงสาธารณสุข	๔
ทุจริต คืออะไร	๔
สาเหตุที่ทำให้เกิดการทุจริต	๗
ทิศทางการป้องกันการทุจริตของประเทศไทย	๑๐
แผนแม่บทการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ กระทรวงสาธารณสุข ระยะ ๒ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐)	๑๕
แนวทางการป้องกันการทุจริตของกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข	๑๖
กระบวนการป้องกันการทุจริตให้มีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ	๑๙
มาตรการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบของหน่วยงานในสังกัด	
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	๒๐
กระบวนการปราบปรามการทุจริต	๒๒
ยุทธศาสตร์และมาตรการ/แนวทางดำเนินงาน	๒๕
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	๒๘
การติดตามและประเมินผล	๒๙

บทนำ

คณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๕ ได้มีมติรับทราบผลการประเมินและเห็นชอบรายงานผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ และเห็นชอบในเชิงกลยุทธ์โดยหน่วยงานภาครัฐต้องให้ความร่วมมือและเข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕-๒๕๗๐ โดยการกำหนดกลุ่มเป้าหมายของหน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมินฯ แนวทางการประเมินฯ และเครื่องมือการประเมินฯ ให้เป็นไปตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด และแผนปฏิบัติการราชการประจำปี ซึ่งสำนักงาน ป.ป.ช.และหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ ได้ดำเนินโครงการ และกิจกรรมภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ มาจนถึงปัจจุบัน

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ได้กำหนดให้การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐเป็นหนึ่งในตัวชี้วัดของแผนย่อยการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยกำหนดให้หน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ จำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๙ ขึ้นไปแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (ฉบับปรับปรุงเดือนกันยายน ๒๕๖๓) ได้กำหนดให้การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐเป็นตัวชี้วัดของแผนการปฏิรูปประเทศ โดยกำหนดให้หน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ จำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๙ คะแนนขึ้นไป

แผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐) ได้กำหนดให้การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ เป็นตัวชี้วัดของแผนย่อยการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยกำหนดให้ปีงบประมาณ ๒๕๖๖-๒๕๗๐ ค่าเป้าหมายหน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA ๘๙ คะแนนขึ้นไป

วิสัยทัศน์ คือ “ประเทศไทยใสสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต” และมีพันธกิจ ในการสร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริต ยกย่องธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทุกภาคส่วน และปฏิรูปกระบวนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทั้งระบบให้มีมาตรฐานเทียบเท่าสากล และบรรลุถึงเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ชาติ คือ ประเทศไทยมีค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index: CPI) สูงกว่าร้อยละ ๕๐ ผ่านประเด็นยุทธศาสตร์ ๖ ด้าน ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยกย่องเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ปฏิรูปกลไกและกระบวนการปราบปรามการทุจริต

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย

ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) เป็นยุทธศาสตร์ที่ตอบสนองนโยบายรัฐบาล และสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๙) แผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤตินิชอบ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ นโยบายเสริมสร้าง ความมั่นคงของชาติจากภัยการทุจริต ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ และยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

การผลักดันให้มีการแปลงยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ไปสู่การปฏิบัติ ดำเนินการมาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบันผ่านการดำเนินโครงการและกิจกรรมทั้งด้านการป้องกันการทุจริต และการปราบปรามการทุจริต เช่นเดียวกับกระทรวงสาธารณสุข ที่จัดทำแผนแม่บทการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและประพฤตินิชอบ กระทรวงสาธารณสุข ระยะ ๒ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) และปลดกระทรวงสาธารณสุข เห็นชอบแผนแม่บทการป้องกันปราบปรามการทุจริต และประพฤตินิชอบ กระทรวงสาธารณสุข ระยะ ๒ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ซึ่งแผนแม่บทฯ นี้ กำหนดวิสัยทัศน์ว่า “กระทรวงสาธารณสุขใสสะอาด ร่วมต้านทุจริต” ด้วยการสร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริต ยกระดับธรรมาภิบาล ในการบริหารจัดการแบบบูรณาการ ปฏิรูปกระบวนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทั้งระบบให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและประพฤตินิชอบกระทรวงสาธารณสุข ในระยะเวลาที่เหลือนี้ จะเป็นการปฏิรูป กระบวนการดำเนินงานจากเดิมไปสู่กระบวนการทำงานแบบบูรณาการทั้งระบบ โดยเริ่มจากการวางรากฐานทางความคิดของบุคลากรกระทรวงสาธารณสุขให้สามารถแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับ ผลประโยชน์ส่วนรวมได้นอกจากตนเองจะไม่กระทำการทุจริตแล้ว จะต้องไม่อดทนต่อ การทุจริตที่เกิดขึ้น บุคลากร กระทรวงสาธารณสุขต้องก้าวข้ามค่านิยมอุปถัมภ์และความเพิกเฉยต่อการทุจริต ประพฤตินิชอบ เจตจำนงของ ผู้บริหาร บุคลากรกระทรวงสาธารณสุขทุกคนที่ต้องการสร้างชาติที่ใสสะอาด ปราศจากการทุจริต มีการขับเคลื่อน นโยบายที่มีความโปร่งใสตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน ขณะเดียวกัน กลไกการป้องกันและปราบปรามการทุจริตต้องเป็น ที่ได้รับความไว้วางใจ และความเชื่อมั่น ศรัทธา จากประชาชนว่าจะสามารถเป็นผู้ปกป้องผลประโยชน์ของชาติและ ประชาชนได้อย่างรวดเร็ว เป็นธรรม และเท่าเทียม เพื่อยกระดับมาตรฐานจริยธรรม คุณธรรม และความโปร่งใส ของกระทรวงสาธารณสุข ในทุกมิติประกอบด้วย ๓ ยุทธศาสตร์หลัก ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติว่า ด้วยการ ป้องกัน และปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) แผนแม่บทบูรณาการป้องกันปราบปราม การ ทุจริตและประพฤตินิชอบ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ที่เชื่อมโยงไปสู่แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) และยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริตด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ สร้างกลไกป้องกันการทุจริต

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เสริมสร้างประสิทธิภาพในการปราบปรามการทุจริต

การผลักดันให้มีการแปลงแผนแม่บทการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ กระทรวงสาธารณสุข ระยะ ๒ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ให้ใช้ต่อไปจนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖ ไปสู่การปฏิบัติมีมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ ปี พ.ศ.๒๕๖๐ ผ่านการดำเนินโครงการและกิจกรรมทั้งด้านการป้องกันการทุจริต การปราบปราม การทุจริต การส่งเสริมคุณธรรม และการคุ้มครองจริยธรรม ภายใต้งบประมาณในลักษณะบูรณาการ เชิงยุทธศาสตร์ ผ่านแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ และภายใต้ งบประมาณของแต่ละหน่วยงาน

ดังนั้น การจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ของ โรงพยาบาลป่าแดด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ จึงเป็นการขับเคลื่อนแผนแม่บทการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ กระทรวงสาธารณสุข ระยะ ๒ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ให้ใช้ต่อไปจนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗ ที่เชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ นโยบายเสริมสร้างความมั่นคงของชาติจากภัยการทุจริต ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ และยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเพิ่มศักยภาพและประสิทธิภาพในการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกัน ปราบปราม การทุจริตประพฤติมิชอบและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัด กระทรวงสาธารณสุข ราชการบริหารส่วนภูมิภาค ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ในทิศทางเดียวกัน

๒. เพื่อสร้างกลไกที่เหมาะสมในการขับเคลื่อนป้องกัน ปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบ และการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม กระทรวงสาธารณสุข ของหน่วยงานในสังกัด สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ราชการบริหารส่วนภูมิภาค ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

๓. เพื่อตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) และแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) ที่เชื่อมโยงไปสู่แผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ นโยบาย และแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ นโยบายเสริมสร้างความมั่นคงของชาติจากภัยการทุจริต

๔. เพื่อให้การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดสำนักงาน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ราชการบริหารส่วนภูมิภาค (MOPH Integrity and Transparency Assessment : MOPH ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม

ประมวลสถานการณ์ ทิศทางการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของประเทศไทย และกระทรวงสาธารณสุข การทุจริต

ปัญหาการทุจริต เป็นปัญหาที่สำคัญทั้งของประเทศไทยและประเทศอื่น ๆ ทั่วโลก ปัญหา การทุจริตจะทำให้เกิดความเสื่อมในด้านต่าง ๆ เกิดขึ้น ทั้งสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และนับวันปัญหา ดังกล่าวก็จะรุนแรงมากขึ้น และมีรูปแบบการทุจริตที่ซับซ้อน ยากแก่การตรวจสอบมากขึ้น จากเดิม ที่ กระทำเพียงสองฝ่าย ปัจจุบันการทุจริตจะกระทำกันหลายฝ่าย ทั้งผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เจ้าหน้าที่ของรัฐ และเอกชนโดยประกอบด้วยสองส่วนใหญ่ ๆ คือ ผู้ให้ผลประโยชน์กับผู้รับผลประโยชน์ซึ่งทั้งสองฝ่ายนี้จะมีผลประโยชน์ร่วมกัน ตราบใดที่ผลประโยชน์สมเหตุสมผลต่อกัน ก็จะนำไปสู่ ปัญหาการทุจริตได้ บางครั้งผู้รับผลประโยชน์ก็เป็นผู้ให้ประโยชน์ได้เช่นกัน โดยผู้รับผลประโยชน์และผู้ให้ผลประโยชน์ คือ

๑. ผู้รับผลประโยชน์จะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีหน้าที่และอำนาจในการกระทำการ ดำเนินการต่าง ๆ และรับประโยชน์จะเป็นไปในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การจัดซื้อจัดจ้าง การเรียกรับ ประโยชน์โดยตรง การกำหนดระเบียบหรือคุณสมบัติที่เอื้อต่อตนเองและพวกพ้อง

๒. ผู้ให้ผลประโยชน์เช่น ภาคเอกชน โดยการเสนอผลตอบแทนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เงิน สิทธิพิเศษอื่น ๆ เพื่อจูงใจให้นักการเมือง เจ้าหน้าที่ของรัฐ กระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใด อย่างหนึ่งในตำแหน่งหน้าที่ซึ่งการกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนต่อระเบียบหรือผิดกฎหมาย เป็นต้น

ทุจริต คืออะไร

คำว่า ทุจริต มีการให้ความหมายได้มากมาย หลากหลาย ขึ้นอยู่กับว่าจะมีการให้ความหมาย ดังกล่าวไว้ว่าอย่างไร โดยที่คำว่าทุจริตนั้น จะมีการให้ความหมายโดยหน่วยงานของรัฐ หรือการให้ความหมายโดยกฎหมาย ซึ่งไม่ว่าจะเป็นการให้ความหมายจากแหล่งใด เนื้อหาสำคัญของคำว่าทุจริตก็ยังคงมีความหมายที่สอดคล้องกันอยู่ นั่นคือ การทุจริตเป็นสิ่งที่ไม่มีดี มีการแสวงหา หรือเอาผลประโยชน์ของส่วนรวมมาเป็นของส่วนตัว ทั้ง ๆ ที่ตนเองไม่ได้มีสิทธิในสิ่ง ๆ นั้น การยึดถือเอามาดังกล่าวจึงถือเป็นสิ่งที่ผิดทั้งในแง่ของกฎหมายและศีลธรรม ในแง่ของกฎหมายนั้น ประเทศไทย ได้มีการกำหนดถึงความหมายของการทุจริตไว้หลัก ๆ ในกฎหมาย ๒ ฉบับ คือ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๑) “โดยทุจริต” หมายถึง “เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น”

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑

มาตรา ๔ คำว่า “ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใด ในตำแหน่งหรือหน้าที่หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่า มีตำแหน่งหรือหน้าที่ที่ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือกระทำการอันเป็นความผิด ต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญา หรือตามกฎหมายอื่น

นอกจากนี้ คำว่า ทุจริต ยังได้มีการบัญญัติให้ความหมายเอาไว้ในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยระบุไว้ว่า ทุจริต หมายถึง “ความประพฤติชั่ว คดโกง ฉ้อโกง” ในคำภาษาอังกฤษ คำว่า ทุจริต จะตรงกับคำว่า Corruption (คอร์รัปชัน) โดยในประเทศไทย มักมีการกล่าวถึงคำว่า คอร์รัปชันมากกว่าการใช้คำว่า ทุจริต โดยการทุจริตนี้สามารถใช้ได้กับทุกที่ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานราชการ หน่วยงานของเอกชน หากเกิดกรณีการยึดเอา ถือเอา ซึ่งประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนร่วมไม่คำนึงถึงว่าสิ่ง ๆ นั้น เป็นของของตนเอง หรือเป็นสิทธิที่ตนเอง ควรจะได้มาหรือไม่แล้วนั้น ก็จะเรียกได้ว่าเป็นการทุจริต เช่น การทุจริตในการเบิกจ่ายเงิน ไม่ว่า จะเกิดขึ้นในหน่วยงานของรัฐหรือของเอกชน การกระทำเช่นนี้ก็ถือเป็นการทุจริตอย่างไรก็ตาม เนื่องจากคอร์รัปชันมิได้เกิดเฉพาะในวงราชการเท่านั้น ดังนั้น ในอีกมุมหนึ่ง คอร์รัปชันจึงต้องหมายรวมถึงการแสวงหาผลประโยชน์ของภาคธุรกิจเอกชน ในรูปของการให้สินบน หรือสิ่งตอบแทนแก่นักการเมืองหรือข้าราชการ เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ที่ตนเองอยากได้ในรูปแบบ ของการประมุขการสัมปทาน เป็นต้น รูปแบบเหล่านี้จะสามารถสร้างกำไรให้แก่ภาคเอกชน เป็นจำนวนมาก หากภาคเอกชนสามารถเข้ามาดำเนินงานได้ รวมถึงการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ มีความต้องการทรัพย์สิน ประโยชน์อื่นนอกเหนือจากสิ่งที่ได้รับตามปกติ เมื่อเหตุผลของทั้งสองฝ่าย สามารถบรรจบหากันได้ การทุจริตก็เกิดขึ้นได้

จากนิยามของการทุจริตคอร์รัปชัน ไม่เพียงแต่จะกินความถึงการทุจริตคอร์รัปชัน ในระบบราชการเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมไปถึงเรื่องกิจกรรมทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ในภาคเอกชนอีกด้วย ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าการทุจริตคอร์รัปชัน คือ การทุจริต และการประพฤติมิชอบ ของข้าราชการ ดังนั้น การทุจริต คือ การคดโกง ไม่ซื่อสัตย์สุจริต การกระทำที่ผิดกฎหมาย เพื่อให้เกิด ความได้เปรียบในการแข่งขัน การใช้อำนาจหน้าที่ในทางที่ผิดเพื่อแสวงหาประโยชน์หรือให้ได้รับ สิ่งตอบแทน การให้หรือการรับสินบน การกำหนดนโยบายที่เอื้อประโยชน์แก่ตนหรือพวกพ้อง รวมถึงการทุจริตเชิงนโยบายรูปแบบการทุจริตรูปแบบการทุจริตที่เกิดขึ้นสามารถแบ่งได้ ๓ ลักษณะ คือ แบ่งตามผู้ที่เกี่ยวข้อง แบ่งตามกระบวนการที่ใช้และแบ่งตามลักษณะรูปธรรมดังนี้คือ

๑. แบ่งตามผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นรูปแบบการทุจริตในเรื่องของอำนาจและความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์ ระหว่างผู้ที่ให้การอุปถัมภ์ (ผู้ให้การช่วยเหลือ) กับผู้ถูกอุปถัมภ์ (ผู้ที่ได้รับการช่วยเหลือ) โดยในกระบวนการ การทุจริตจะมี ๒ ประเภท คือ

(๑) การทุจริตโดยข้าราชการ หมายถึงการกระทำที่มีการใช้หน่วยงานราชการ เพื่อมุ่งแสวงหาผลประโยชน์จากการปฏิบัติงานของหน่วยงานนั้น ๆ มากกว่าประโยชน์ส่วนรวม ของสังคมหรือประเทศ โดยลักษณะของการทุจริตโดยข้าราชการสามารถแบ่งออกเป็น ๒ ประเภทย่อย ดังนี้

ก) การคอร์รัปชันตามน้ำ (corruption without theft) จะปรากฏขึ้นเมื่อเจ้าหน้าที่ ของรัฐ ต้องการสินบนโดยให้มีการจ่ายตามช่องทางปกติของทางราชการ แต่ให้เพิ่มสินบนรวมเข้าไว้กับ การจ่ายค่าบริการของหน่วยงานนั้น ๆ โดยที่เงินค่าบริการปกติที่หน่วยงานนั้นจะต้อง ได้รับก็ยังคงได้รับต่อไป เช่น การจ่ายเงินพิเศษให้แก่เจ้าหน้าที่ในการออกเอกสารต่าง ๆ นอกเหนือ จากค่าธรรมเนียมปกติที่ต้องจ่ายอยู่แล้ว เป็นต้น

ข) การคอร์รัปชันทวนน้ำ (corruption with theft) เป็นการคอร์รัปชัน ในลักษณะที่เจ้าหน้าที่ของรัฐเรียกร้อยเงินจากผู้ขอรับบริการโดยตรง โดยที่หน่วยงานนั้นไม่ได้มีการ เรียกเก็บเงินค่าบริการแต่อย่างใดเช่น ในการออกเอกสารของหน่วยงานราชการไม่ได้มีการกำหนดให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ แต่กรณีนี้มีการ เรียกเก็บค่าใช้จ่ายจากผู้ที่มาใช้บริการของหน่วยงาน ของรัฐ

(๒) การทุจริตโดยนักการเมือง (political corruption) เป็นการใช้นักการเมือง ของทางราชการโดย บรรดานักการเมืองเพื่อมุ่งแสวงหาผลประโยชน์ในทางการเงินมากกว่าประโยชน์ส่วนรวมของสังคมหรือ ประเทศ เช่นเดียวกัน โดยรูปแบบหรือวิธีการทั่วไปจะมีลักษณะเช่นเดียวกับ การทุจริตโดยข้าราชการ แต่จะเป็นในระดับที่สูง กว่า เช่น การทุจริตในการประมูลโครงการก่อสร้าง ขนาดใหญ่ และมีการเรียกรับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือ ประโยชน์ต่าง ๆ จากภาคเอกชน เป็นต้น

๒. แบ่งตามกระบวนการที่ใช้มี ๒ ประเภท คือ

(๑) เกิดจากการใช้อำนาจในการกำหนด กฎ กติกาพื้นฐาน เช่น การออกกฎหมาย แลกกระเปียบ ต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกต่อกลุ่มธุรกิจของตนหรือพวกพ้อง

(๒) เกิดจากการใช้อำนาจหน้าที่เพื่อแสวงหาผลประโยชน์จากกฎ และระเบียบ ที่ดำรงอยู่ ซึ่งมัก เกิดจากความไม่ชัดเจนของกฎและระเบียบเหล่านั้นที่ทำให้เจ้าหน้าที่สามารถใช้ความคิดเห็นของตนได้และการใช้ ความคิดเห็นนั้นอาจไม่ถูกต้องหากมีการใช้ไปในทางที่ผิด หรือไม่ยุติธรรมได้

๓. แบ่งตามลักษณะรูปธรรม มีทั้งหมด ๔ รูปแบบ คือ

(๑) คอร์รัปชันจากการจัดซื้อจัดหา (Procurement Corruption) เช่น การจัดซื้อ จัดจ้างของ หน่วยงาน โดยมีการคิดราคาเพิ่มหรือลดคุณสมบัติแต่กำหนดราคาซื้อไว้เท่าเดิม

(๒) คอร์รัปชันจากการให้สัมปทานและสิทธิพิเศษ (Concessionaire Corruption) เช่น การให้ เอกชนรายใดรายหนึ่งเข้ามามีสิทธิในการจัดทำสัมปทานเป็นกรณีพิเศษต่างกับเอกชนรายอื่น

(๓) คอร์รัปชันจากการขายสาธารณสมบัติ (Privatization Corruption) เช่น การขาย กิจการของ รัฐวิสาหกิจ หรือการยกเอาที่ดิน ทรัพย์สินไปเป็นสิทธิการครอบครองของต่างชาติ เป็นต้น

(๔) คอร์รัปชันจากการกำกับดูแล (Regulatory Corruption) เช่น การกำกับดูแล ในหน่วยงาน แล้วทำการทุจริตต่าง ๆ เป็นต้น นักวิชาการที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการทุจริต ได้มีการกำหนดหรือแบ่งประเภท ของการทุจริตเป็นรูปแบบต่าง ๆ ไว้ เช่น การวิจัยของรองศาสตราจารย์ ดร.นวลน้อย ตรีรัตน์ และคณะ ได้แบ่งการ ทุจริตคอร์รัปชันออกเป็น ๓ รูปแบบได้แก่

(๑) การใช้อำนาจในการอนุญาตให้ละเว้นจาก การปฏิบัติตามกฎระเบียบของรัฐเพื่อลดต้นทุนการ ทำธุรกิจ

(๒) การใช้อำนาจในการจัดสรรผลประโยชน์ในรูปแบบของสิ่งของ และบริการ หรือสิทธิให้แก่เอกชน

(๓) การใช้อำนาจในการสร้างอุปสรรค ในการให้บริการแก่ภาคประชาชนและภาคธุรกิจ เนื่องจาก เงินเดือนและผลตอบแทนในระบบราชการ ต่ำเกินไปจนขาดแรงจูงใจในการทำงานนอกจากนี้ จากผลการสอบสวน

และศึกษาเรื่องการทุจริต ของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาสอบสวนและศึกษาเรื่องเกี่ยวกับการทุจริตของวุฒิสภา (วิชา มหาคุณ) มีการแบ่งรูปแบบการทุจริตคอร์รัปชัน ออกเป็น ๕ ประเภท ได้แก่

๑. การทุจริตเชิงนโยบาย เป็นรูปแบบใหม่ของการทุจริตที่แยบยล โดยอาศัยรูปแบบของกฎหมายหรือมติของคณะรัฐมนตรี หรือมติของคณะกรรมการเป็นเครื่องมือในการแสวงหาผลประโยชน์ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่เข้าใจผิดว่าเป็นการกระทำที่ถูกต้องชอบธรรม

๒. การทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ เป็นการใช้อำนาจและหน้าที่ในความรับผิดชอบของตนในฐานะของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เอื้อประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ปัจจุบันมักเกิดจากความร่วมมือ กันระหว่างนักการเมืองพ่อค้าและข้าราชการประจำ

๓. การทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง การทุจริตประเภทนี้จะพบได้ทั้งรูปแบบของการสมยอมราคา ตั้งแต่ขั้นตอน การออกแบบ กำหนดรายละเอียดหรือสเปกงาน กำหนดเงื่อนไข คำนวณราคากลางออกประกาศประกวดราคา การขายแบบ การรับและเปิดซอง การประกาศผล การอนุมัติ การทำสัญญาทุกขั้นตอน ของกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างล้วนมีช่องโหว่ให้มีการทุจริตกันได้อย่างง่าย ๆ นอกจากนี้ ยังมีการทุจริต ที่มาเหนือเมฆ คือการอาศัยความเป็นหน่วยงานราชการด้วยกัน จึงได้รับการยกเว้นและการไม่ถูกเพ่งเล็ง แต่ความจริงผลประโยชน์จากการรับงานและเงินที่ได้จากการรับงานไม่ได้นำส่งกระทรวงการคลัง แต่เป็นผลประโยชน์ของกลุ่มบุคคล ซึ่งไม่แตกต่างอะไรกับการจ้างบริษัทเอกชน

๔. การทุจริตในการให้สัมปทาน เป็นการแสวงหาหรือเอื้อประโยชน์โดยมิชอบจากโครงการหรือกิจการของรัฐ ซึ่งรัฐได้อนุญาตหรือมอบให้เอกชนดำเนินการแทนให้ลักษณะสัมปทานผูกขาดในกิจการใดกิจการหนึ่ง เช่น การทำสัญญาสัมปทานโรงงานสุรา การทำสัญญาสัมปทานโทรคมนาคม เป็นต้น

๕. การทุจริตโดยการทำลายระบบตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ เป็นการพยายามดำเนินการให้ได้บุคคลซึ่งมีสายสัมพันธ์กับผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมืองในอันที่จะเข้าไปดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งมีหน้าที่และอำนาจ ในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ เช่น คณะกรรมการการเลือกตั้ง คณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ เป็นต้น ทำให้องค์กรเหล่านี้มีความอ่อนแอ ไม่สามารถตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สาเหตุที่ทำให้เกิดการทุจริต

จากการศึกษาวิจัยโครงการประเมินสถานการณ์ด้านการทุจริตในประเทศไทยของเสาวนีย์ ไทยรุ่งโรจน์ได้ระบุ เงื่อนไข / สาเหตุที่ทำให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชัน อาจมาจากสาเหตุภายใน หรือสาเหตุภายนอก ดังนี้

๑. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ พฤติกรรมส่วนตัวของข้าราชการบางคนที่เป็นคนโลภมาก เห็นแก่ได้ไม่รู้จักพอ ความเคยชินของข้าราชการที่คุ้นเคยกับการที่จะได้ “ค่าน้ำร้อนน้ำชา” หรือ “เงินใต้โต๊ะ” จากผู้มาติดต่อราชการ ขาดจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม

๒. ปัจจัยภายนอก ประกอบด้วย

๑) ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ของข้าราชการน้อยหรือต่ำมากไม่ได้สัดส่วน กับการครองชีพที่สูงขึ้น การเติบโตของระบบทุนนิยมที่เน้นการบริโภค สร้างนิสัยการอยากได้ อยากมี เมื่อรายได้ไม่เพียงพอก็ต้องหาทางใช้อำนาจไปทุจริต

๒) ด้านสังคม ได้แก่ ค่านิยมของสังคมที่ยกย่องคนมีเงิน คนร่ำรวย และไม่สนใจว่า เงินนั้นได้มาอย่างไร เกิดลัทธิเอาอย่าง อยากได้สิ่งที่คนรวยมี เมื่อเงินเดือนของตนไม่เพียงพอ ก็หาโดยวิธีมิชอบ

๓) ด้านวัฒนธรรม ได้แก่ การนิยมจ่ายเงินของนักธุรกิจให้กับข้าราชการที่ต้องการความสะดวก รวดเร็ว หรือการบริการที่ดีกว่าด้วยการลดต้นทุนที่จะต้องปฏิบัติตามระเบียบ

๔) ด้านการเมือง ได้แก่ การทุจริตของข้าราชการแยกไม่ออกจากนักการเมือง การร่วมมือของคนสองกลุ่มนี้เกิดขึ้นได้ในประเด็นการใช้จ่ายเงินการหารายได้และการตัดสินใจพิจารณา โครงการของรัฐ

๕) ด้านระบบราชการ ได้แก่

- ความบกพร่องในการบริหารงานเปิดโอกาสให้เกิดการทุจริต
- การใช้ดุลพินิจมากและการผูกขาดอำนาจจะทำให้อัตราการทุจริตในหน่วยงานสูง
- การที่ขั้นตอนของระเบียบราชการมีมากเกินไป ทำให้ผู้ที่ไปติดต่อต้องเสียเวลา มาก จึงเกิดการสมยอมกันระหว่างผู้ให้กับผู้รับ
- การตกอยู่ใต้สภาวะแวดล้อมและอิทธิพลของผู้ทุจริตมีทางเป็นไปได้ที่ผู้นั้น จะทำการทุจริตด้วย
- การรวมอำนาจ ระบบราชการมีลักษณะที่รวมศูนย์ ทำให้ไม่มีระบบตรวจสอบ ที่เป็นจริงและมีประสิทธิภาพ
- ตำแหน่งหน้าที่ในลักษณะอำนาจต่อการกระทำผิด เช่น อำนาจในการอนุญาต การอนุมัติจัดซื้อจัดจ้าง ผู้ประกอบการเอกชนมักจะยอมเสียเงินติดสินบนเจ้าหน้าที่ เพื่อให้เกิด ความสะดวกและรวดเร็ว
- การที่ข้าราชการผู้ใหญ่ทุจริตให้เห็นเป็นตัวอย่างแล้วไม่ถูกลงโทษข้าราชการชั้นผู้น้อย จึงเลียนแบบกลายเป็นความเคยชิน และมองไม่เห็นว่าการกระทำเหล่านั้นจะเป็นการ คอร์รัปชัน หรือมีความสับสนระหว่างสินน้ำใจกับคอร์รัปชันแยกออกจากกัน

๖) กฎหมายและระเบียบ ได้แก่

- กฎหมายหลายฉบับที่ใช้อยู่ยังมี "ช่องโหว่" ที่ทำให้เกิดการทุจริตที่ดำรงอยู่ได้
- การทุจริตไม่ได้เป็นอาชญากรรมให้คู่กรณีทั้งสองฝ่าย หาพยานหลักฐานได้ยาก ยิ่งกว่านั้น คู่กรณีทั้งสองฝ่ายมักไม่ค่อยมีฝ่ายใดยอมเปิดเผยออกมา และถ้าหากมีฝ่ายใดต้องการ ที่จะเปิดเผยความจริงในเรื่องนี้ กฎหมายหมิ่นประมาทก็ยับยั้งเอาไว้ อีกทั้งกฎหมายของทุกประเทศ เอาผิดกับบุคคลผู้ให้สินบนเท่า ๆ กับผู้รับสินบน จึงไม่ค่อยมีผู้ให้สินบนรายใดกล้าดำเนินคดีกับผู้รับสินบน
- ราษฎรที่รู้เห็นการทุจริตก็เป็นภัยพิบัติอย่างหนึ่งเนื่องจากไม่ใช่ผู้เสียหาย ยิ่งกว่านั้นกระบวนการพิจารณาพิพากษายังยุ่งยากซับซ้อนจนกลายเป็นผลดีแก่ผู้ทุจริต

- ขั้นตอนทางกฎหมายหรือระเบียบปฏิบัติยุ่งยาก ซับซ้อน มีขั้นตอนมาก ทำให้เกิดช่องทางให้ข้าราชการหาประโยชน์ได้

๗) การตรวจสอบ ได้แก่

- ภาคประชาชนขาดความเข้มแข็ง ทำให้กระบวนการต่อต้านการทุจริต จากฝ่ายประชาชนไม่เข้มแข็งเท่าที่ควร

- การขาดการควบคุมตรวจสอบ ของหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบหรือกำกับดูแล อย่างจริงจัง

๘) สาเหตุอื่น ๆ

- อิทธิพลของภรรยาหรือผู้หญิง เนื่องจากเป็นผู้ใกล้ชิดสามีอันเป็นตัวละครสำคัญ ที่สนับสนุนและส่งเสริมให้สามีของตนทำการทุจริตเพื่อความเป็นอยู่ของครอบครัว

- การพนัน ทำให้ข้าราชการที่เสียพนันมีแนวโน้มจะทุจริตมากขึ้น

การศึกษารวบรวมข้อมูลองค์ความรู้เกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันในประเทศไทย

จากการศึกษารวบรวมข้อมูลองค์ความรู้เกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันในประเทศไทย โดยวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลต่างๆ เพื่อให้เห็นภาพรวมของปัญหาจากการศึกษาของพันเอกวิชามระดิษฐ์ พบว่ารูปแบบของการทุจริตคอร์รัปชันในภาครัฐ มี ๔ ประเภท คือ

๑. ระบบส่งส่วย (syndicate corruption) ข้าราชการชั้นผู้น้อยเก็บส่วยหรือภาษีไม่เป็นทางการ แล้วรวบรวมที่กองกลาง หลังจากนั้นแจกจ่ายรายได้ส่วยไปยังข้าราชการทั้งระดับสูง และล่างในกรม กอง โดยการเรียกเก็บภาษีคอร์รัปชัน ซึ่งรวมทั้งการเรียกสินบน ส่วย/สินน้ำใจ ตอบแทนการคุ้มครองธุรกิจผิดกฎหมายการกระทำผิดกฎหมาย ผิดระเบียบ หรือกฎเกณฑ์ที่ ทางทางการกำหนดไว้ การดัดเงินงบประมาณมาเป็นของตนผ่านค่าคอมมิชชั่น โครงการ การรับสินบน การจัดซื้อจัดจ้าง รวมทั้งการเสนอโครงการเพื่อให้ได้เงินคอร์รัปชันโดยโครงการดังกล่าวอาจไม่มีประโยชน์อย่างแท้จริง การรับสินบนในขบวนการหลีกเลี่ยงภาษี การโกงภาษีการจ่ายสินบน เพื่อให้ได้มาซึ่งการผูกขาดธุรกิจ หรือการผูกขาดการประมูลโครงการ การเล่นพรรคเล่นพวก(nepotism) การดำรงตำแหน่งหลายหน่วยงานทั้งของ (conflicts of interests) เช่น อธิบดีกรม ที่มีหน้าที่ในการจัดเก็บภาษีอากรเป็นกรรมการของบริษัทเอกชนที่ต้องเสียภาษีอากร

๒. กินตามน้ำ การจัดซื้อจัดจ้าง (procurement kickback) การกินตามน้ำ ทวนน้ำ ใต้น้ำ บนน้ำ ล้วนแล้วแต่เป็นการฉ้อราษฎร์บังหลวงทั้งสิ้น เพราะสิ่งใดที่ทางราชการเห็นว่าเจ้าหน้าที่ ควรจะได้รับผลตอบแทนทางราชการได้กำหนดเป็นกฎหมาย เป็นระเบียบไว้ให้ทำการเบิกจ่ายแล้ว เช่น เงินเดือน เบี้ยเลี้ยง เงินประจำตำแหน่ง ค่าเดินทาง ค่าเลี้ยงกำย ฯลฯ เพราะทางราชการไม่ประสงค์ ให้ไปเรียกรับค่าตอบแทนจากใครเพิ่มเติม ถ้ามีการไปเรียกรับเพิ่มโดยจะอ้างว่าเป็นค่าดำเนินการ หรือค่าตอบแทนการทำงานอื่น ๆ ย่อมถือว่าเป็นการฉ้อราษฎร์บังหลวง

๓. การจ่ายสินบนเพื่อให้ได้การผูกขาดกิจการบางประเภทที่ต้องได้สัมปทานจากรัฐบาล และเพื่อคงสภาพการผูกขาดนั้นไว้โดยการจ่ายสินบนเป็นการจ่ายประจำให้ข้าราชการหลายระดับ ในบางกรณีจ่ายทั้งกรม

การดึงเงินงบประมาณแผ่นดินจากค่าคอมมิชชันโครงการมาเป็นของตน การรับสินบนการจัดซื้อจัดจ้างรวมทั้งการเสนอโครงการเพื่อให้ได้เงินคอร์รัปชัน ทั้ง ๆ ที่โครงการ ดังกล่าวอาจไม่มีประโยชน์อย่างแท้จริง

๔. การคอร์รัปชันการประมูลโครงการมีหลายวิธีการแต่ชัดเจนที่สุด คือ การฮั้วกัน ระหว่างกลุ่มผู้เสนอประมูล เพื่อควบคุมการประมูลแล้วมีข้อตกลงเวียนกันเป็นผู้ชนะประมูลเป็นคราว ๆ ไป ระบบการจัดซื้อจะต้องมีความสามารถในการป้องกันการทุจริตด้วยกระบวนการป้องกัน ตรวจสอบ และคว่ำบาตรการทุจริต ต้องมีบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการทุจริตในกฎหมายอาญา ทั้งการปลอมแปลง การฉ้อโกง การมีผลประโยชน์ทับซ้อน การคว่ำบาตรเป็นหนึ่งในมาตรการที่รัฐสามารถใช้เพื่อให้กระบวนการทางกฎหมายมีประสิทธิภาพ เป็นการป้องกันและลงโทษไม่ให้ผู้ที่เคยทำความผิด เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดซื้อได้อีก

เมื่อสรุปถึงวิธีการสำคัญในการรับมือกับปัญหาการทุจริต จัดซื้อจัดจ้างนั้น มาตรการป้องกันถือเป็นวิธีการที่ดีกว่ามาตรการแก้ไข ที่รอให้ปัญหาเกิดแล้วจึงไปแก้โดยสิ่งสำคัญที่จะสามารถป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างก็คือ ความโปร่งใสที่เกิดจาก การเปิดโอกาสให้ภาคประชาสังคมเข้ามาตรวจสอบ แก้ไขกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างมีการอำนวยความสะดวก ให้ภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบและรายงานความผิดที่เกิดขึ้นด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น พัฒนาให้เกิดการประมูลผ่านระบบอินเทอร์เน็ตมากขึ้น หรือสร้างมาตรการในการคุ้มครองพยาน ที่สามารถให้เบาะแสการกระทำความผิดได้ เพื่อให้บุคคลอื่น ๆ สามารถเข้าร่วมกระบวนการตรวจสอบ หรือร้องเรียนได้อย่างมั่นใจมากขึ้น

ทิศทางการป้องกันการทุจริตของประเทศไทย

การทุจริตในสังคมไทยระหว่างช่วงกว่าทศวรรษ ส่งผลเสียต่อประเทศอย่างมหาศาล และเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในทุกมิติ รูปแบบการทุจริตจากเดิมที่เป็นทุจริตทางตรง ไม่ซับซ้อน อาทิ การรับสินบน การจัดซื้อจัดจ้าง ในปัจจุบันได้รับปรับเปลี่ยนเป็นการทุจริตที่ซับซ้อน มากขึ้น ตัวอย่างเช่น การทุจริตเชิงนโยบาย การทุจริตข้ามแดนข้ามชาติ ซึ่งเชื่อมโยงสู่อาชญากรรมอื่น ๆ มากมายและส่งผลกระทบทางลบในวงกว้าง ประเทศไทยมีความพยายามแก้ไขปัญหาการทุจริต โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันสร้าง เครื่องมือกลไก และกำหนดเป้าหมายสำหรับการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เริ่มตั้งแต่ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๑ จนถึงปัจจุบัน การดำเนินงานได้สร้างความตื่นตัวและเข้ามามีส่วนร่วม ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามบทบาทของแต่ละหน่วยงาน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องปรับฐานความคิดและสร้างความตระหนักรู้ให้ทุกภาคส่วนของสังคม ประเทศไทยได้กำหนด ทิศทางการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมรวมถึงการสร้างวัฒนธรรมในการประพฤติปฏิบัติตนด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ของคนในสังคมและกระทรวงสาธารณสุข โดยเฉพาะการบริหารงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต คุณธรรม จริยธรรมในการเป็นต้นแบบที่ดีดังนั้น สารสำคัญที่มีความเชื่อมโยงสำหรับทิศทางการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ที่กระทรวงสาธารณสุขนำมาใช้มีดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐
๒. คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒
๓. นโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล ๑๒ เรื่อง
๔. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)
๕. แผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ
๖. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐)
๗. โมเดลประเทศไทยสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน (Thailand ๔.๐)
๘. ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)
๙. แผนแม่บทการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ กระทรวงสาธารณสุข ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐)
๑๐. แผนปฏิบัติราชการด้านการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ กระทรวงสาธารณสุข ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)
๑๑. แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔)
๑๒. แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรม กระทรวงสาธารณสุข ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)
๑๓. มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในระบบราชการ ตามมติคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑
๑๔. นโยบายเสริมสร้างความมั่นคงของชาติจากภัยการทุจริต
๑. ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐ ยุทธศาสตร์๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง” ภายในช่วงเวลาดังกล่าว เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน วิสัยทัศน์เป้าหมาย และตัวชี้วัด
- วิสัยทัศน์ประเทศคือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโต บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย
๑. ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย

๒. ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้

๓. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ

๔. ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม

๕. ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ

๖. ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ การพัฒนาประเทศ

ในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ จะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่าง การพัฒนาความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในรูปแบบ “ประชารัฐ” โดยประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

๑. ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

๒. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

๓. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

๔. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

๕. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๖. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ จึงมีประเด็นยุทธศาสตร์ที่เน้นการปรับเปลี่ยนภาครัฐ ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชน และประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ และแยกแยะบทบาท หน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือในการให้บริการในระบบเศรษฐกิจที่มีการแข่งขัน มีขีดสมรรถนะสูง ยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่และระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัล เข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า และปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากลรวมทั้งมีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกันและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส โดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมกันปลูกฝังค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริต ความมัธยัสถ์ และสร้างจิตสำนึกในการปฏิเสธไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติมิชอบอย่างสิ้นเชิง นอกจากนั้น กฎหมายต้องมีความชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็น มีความทันสมัย มีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการพัฒนา โดกระบวนกรยุติธรรม มีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ การอำนวยความสะดวกยุติธรรมตามหลักนิติธรรม รวมทั้งต้องมีการพัฒนาระบบบริหารจัดการบุคลากรภาครัฐที่สามารถจูงใจ และดึงดูดให้คนดีคนเก่ง เข้ามาร่วมพลังการทำงานที่มีความมุ่งมั่นและมีแรงบันดาลใจ ในการที่จะร่วมกันพลิกโฉมประเทศ ไปสู่เป้าหมายที่พึงประสงค์

เป้าหมาย

๑. ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม ตอบสนอง ความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส
๒. ภาครัฐมีขนาดที่เล็กลง พร้อมปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง
๓. ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ
๔. กระบวนการยุติธรรม เป็นไปเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมของประเทศ

ตัวชี้วัด

๑. ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะของภาครัฐ
 ๒. ประสิทธิภาพของการบริการภาครัฐ
 ๓. ระดับความโปร่งใส การทุจริต ประพฤติมิชอบ
 ๔. ความเสมอภาคในกระบวนการยุติธรรม
- ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ
- ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ทุกภาคส่วนร่วมต่อต้าน การทุจริต ภาครัฐมีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในทุกระดับโดยเฉพาะการ สร้างวัฒนธรรมแยกแยะประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมของบุคลากร ภาครัฐให้เกิดขึ้น รวมทั้งสร้าง จิตสำนึกและค่านิยมให้ทุกภาคส่วนตื่นตัว และละอายต่อการทุจริตประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ พร้อมทั้งส่งเสริม สนับสนุน ให้ภาคีองค์กรภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ชุมชน ประชาชน และภาคีต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการสอดส่อง เฝ้าระวัง ให้ข้อมูล แจ้งเบาะแสการทุจริต และตรวจสอบ การดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐและภาคส่วนอื่น ๆ โดยได้รับความคุ้มครองจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ
 - ประชาชนและภาคีต่าง ๆ ในสังคมร่วมมือกันในการป้องกันการทุจริต และประพฤติมิชอบ รัฐ ต้องส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริต และประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐ ละภาคเอกชน จัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกัน และจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ดังกล่าวอย่างเข้มงวด รวมทั้ง ส่งเสริม และเสริมสร้างการมีส่วนร่วม ของประชาชน โดยเฉพาะการเข้าถึง ข้อมูล ข่าวสาร การรณรงค์ให้ความรู้ ต่อต้าน หรือชี้เบาะแสการทุจริต โดยได้รับความคุ้มครองจากรัฐตามที่ กฎหมาย บัญญัติ พร้อมทั้ง มีระบบการรับเรื่องร้องเรียนการทุจริต และประพฤติมิชอบที่มีประสิทธิภาพ
 - บุคลากรภาครัฐยึดมั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต กำหนดให้เจ้า พนักงานของรัฐต้องยึดถือแนวทางปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง และหลักเลี่ยง การขัดกันระหว่างประโยชน์บุคคลและประโยชน์ส่วนรวม รวมทั้งยื่นบัญชีทรัพย์สิน และหนี้สินของตนเอง คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ โดยเฉพาะผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญผู้ดำรงตำแหน่งใน องค์กรอิสระ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้ดำรงตำแหน่ง ระดับสูงตามที่กฎหมายกำหนดจะต้องเปิดเผยบัญชี แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินให้ประชาชนทราบ

- การปราบปรามการทุจริตประพฤตินิชอบ มีประสิทธิภาพมีความเด็ดขาด เป็นธรรม และตรวจสอบได้ จัดการกับผู้กระทำความผิดทุจริตและประพฤตินิชอบในทุกระดับ อย่างตรงไปตรงมา เป็นธรรม และตรวจสอบได้ พร้อมทั้งให้การดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรม ปราศจากการแทรกแซงของนักการเมืองและผู้มีอิทธิพล ตลอดจนวางมาตรการคุ้มครองพยาน และผู้ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ต้องกำหนดให้มีการลงโทษผู้กระทำความผิดกรณีทุจริตและประพฤตินิชอบ อย่างจริงจังและรวดเร็ว

- การบริหารจัดการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างเป็นระบบ แบบบูรณาการ จัดให้มีกลไกการประสานงานการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ทั้งในระดับนโยบาย ยุทธศาสตร์และการขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์ ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตและประพฤตินิชอบโดยการพัฒนาระบบงานและโครงสร้างองค์กรที่เอื้อ ต่อการดำเนินงานแบบบูรณาการและมุ่งผลสัมฤทธิ์

แผนแม่บทการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและประพฤตินิชอบ กระทรวงสาธารณสุข ระยะที่ ๒ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ที่กำหนดวิสัยทัศน์ กระทรวงสาธารณสุขใสสะอาด ร่วมต้านทุจริต กำหนดพันธกิจหลัก เพื่อสร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริต ยกระดับธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการแบบบูรณาการ ปฏิรูปกระบวนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทั้งระบบให้มีประสิทธิภาพ (หมายถึง การป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและประพฤตินิชอบ กระทรวงสาธารณสุข ระยะ ๕ ปีข้างหน้า จะเป็นการปฏิรูป กระบวนการดำเนินงานจากเดิมไปสู่กระบวนการทำงานแบบบูรณาการทั้งระบบ โดยเริ่มจากการวางรากฐาน ทางความคิดของบุคลากรกระทรวงสาธารณสุขให้สามารถแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมได้ นอกจากตนเองจะไม่กระทำการทุจริตแล้ว จะต้องไม่อดทนต่อการทุจริตที่เกิดขึ้น อีกต่อไป บุคลากรกระทรวงสาธารณสุขต้องก้าวข้ามค่านิยมอุปถัมภ์และความเพิกเฉยต่อการทุจริตประพฤตินิชอบ เจตจำนงของผู้บริหาร บุคลากรกระทรวงสาธารณสุขทุกคนที่ต้องการสร้างชาติที่ใสสะอาดปราศจาก การทุจริต มีการขับเคลื่อนนโยบายที่มีความโปร่งใสตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน ขณะเดียวกันกลไกการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตต้องเป็นที่ได้รับความไว้วางใจ และความเชื่อมั่น ศรัทธาจากประชาชน ว่าจะสามารถเป็นผู้ปกป้องผลประโยชน์ของชาติและประชาชนได้อย่างรวดเร็ว เป็นธรรม และเท่าเทียม ทั้งนี้ เพื่อยกระดับมาตรฐานจริยธรรม คุณธรรม และความโปร่งใสของกระทรวงสาธารณสุขในทุกมิติผ่านยุทธศาสตร์ ๓ ด้าน ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริตด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ สร้างกลไกป้องกันการทุจริต

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เสริมสร้างประสิทธิภาพในการปราบปรามการทุจริต

โดยเป้าประสงค์ของแผนแม่บทการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและประพฤตินิชอบ กระทรวงสาธารณสุข ระยะที่ ๒ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ให้ใช้ต่อไปจนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๗๐ คือ การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการ ดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข มีค่าคะแนนสูงกว่าร้อยละ ๙๔ เมื่อสิ้น แผนแม่บท

การป้องกัน ปราบาปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ กระทรวงสาธารณสุขระยะที่ ปี(พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ให้ใช้ต่อไปจนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๗๐

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริตด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ยุทธศาสตร์นี้มุ่งเน้นการสร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริต และปลูกฝังวิถีคิด ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เสริมสร้างระบบฐานคิดการยึดถือประโยชน์ของชาติเหนือกว่า ประโยชน์ส่วนตน สร้างระบบคิด “แก้ทุจริตต้องคิดเป็น” (DigitalThinking) และ “แก้ทุจริต ต้องคิด แยกแยะ” (DigitalThinking) คุณธรรมเชิงสัมพัทธ์ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบระดับคุณธรรม และความขัดแย้ง เชิงคุณธรรมแก่บุคลากรกระทรวงสาธารณสุข

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการปรับฐานความคิดแก่บุคลากร กระทรวงสาธารณสุขให้มีสำนึกในคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต และมีความรอบรู้ที่เหมาะสม บนหลักการพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดียึดถือผลประโยชน์ของประเทศชาติ ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง สามารถแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม นำไปสู่เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมที่สมดุล

๒. เพื่อเสริมสร้างระบบฐานคิดการยึดถือประโยชน์ของชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน สร้างระบบคิด “แก้ทุจริต ต้องคิดเป็น” (Digital Thinking) และ “แก้ทุจริต ต้องคิดแยกแยะ” (Digital Thinking) คุณธรรมเชิงสัมพัทธ์ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบระดับคุณธรรม และความขัดแย้ง เชิงคุณธรรม

๓. เพื่อเสริมพลังการมีส่วนร่วมของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ในการผลักดันให้เกิดสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริตและต้านทุจริตทุกรูปแบบ

กลยุทธ์ที่ ๑ ปลูกฝังจิตสำนึกให้ยึดถือผลประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน ในการผลิตบุคลากรของสถาบันการศึกษาในสังกัดกระทรวง สาธารณสุข

กลยุทธ์ที่ ๒ ปลูกฝังจิตสำนึกให้ยึดถือผลประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตนใน บุคลากรกระทรวงสาธารณสุข

กลยุทธ์ที่ ๓ วางระบบรากฐานการนำค่านิยม MOPH เป็นรากฐานในการสร้างวัฒนธรรม ต่อต้านการทุจริต

กลยุทธ์ที่ ๔ สนับสนุนการสร้างเครือข่ายบุคลากรด้านสุขภาพ เพื่อป้องกัน และหยุดยั้ง การทุจริต

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ สร้างกลไกป้องกันการทุจริต

ยุทธศาสตร์นี้มุ่งเน้นการกำหนดกลไกด้านการป้องกันการทุจริตที่มีประสิทธิภาพ เพื่อเสริมสร้างการปฏิบัติงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาลอย่างมีส่วนร่วมของทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวง สาธารณสุขเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริต

วัตถุประสงค์

เพื่อยกระดับกลไก มาตรการ กฎหมาย กระบวนการ นวัตกรรม เทคโนโลยี และพัฒนา ศักยภาพบุคลากรทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข รวมทั้งสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในการป้องกันการทุจริตให้เท่าทันต่อสถานการณ์การทุจริต

กลยุทธ์ที่ ๑ สร้างความตระหนักให้ผู้บริหารทุกระดับมีความพร้อมรับผิดชอบ (Accountability)

กลยุทธ์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพระบบการปฏิบัติงานให้มีความโปร่งใส ใช้ดุลยพินิจ โดยชอบด้วยกฎหมาย

กลยุทธ์ที่ ๓ เพิ่มประสิทธิภาพกลไกการเสริมสร้างวินัยและระบบคุณธรรม
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เสริมสร้างประสิทธิภาพในการปราบปรามการทุจริต
ยุทธศาสตร์นี้มุ่งเน้นการปรับปรุงและพัฒนากลไกและกระบวนการต่าง ๆ ของการปราบปรามการทุจริตทั้งระบบให้สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้างและพัฒนากลไกและกระบวนการปราบปรามการทุจริตให้มีความรวดเร็ว มีประสิทธิภาพและเท่าทันต่อพลวัตรของการทุจริต

๒. เพื่อพัฒนากฎหมายปรับปรุงกฎ ระเบียบให้เท่าทันต่อพลวัตรของการทุจริต

๓. เพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายเพื่อให้ผู้กระทำความผิดถูกลงโทษทางวินัย ด้วยความรวดเร็ว โปร่งใส เป็นธรรม ถูกต้องตามหลักกฎหมาย เท่าทันต่อสถานการณ์การทุจริต

กลยุทธ์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการปราบปรามการทุจริต

กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาเครือข่ายและบูรณาการกระบวนการด้านการปราบปรามการทุจริต

แนวทางการป้องกันการทุจริตของกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข

กำหนดทิศทางการพัฒนากระทรวงสาธารณสุขตามยุทธศาสตร์ระยะ ๒๐ ปี (ด้านสาธารณสุข) ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข จัดทำแผนแม่บทด้านการป้องกัน ปราบปรามการการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐) ให้ใช้ต่อไปจนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๗๐ แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรม กระทรวงสาธารณสุข ระยะที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐) ที่กำหนด ตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐) แผนแม่บทบูรณาการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐- ๒๕๗๙) ที่เชื่อมโยงไปสู่ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ นโยบาย เร่งด่วนของรัฐบาล ๑๒ เรื่อง แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริต และประพฤติมิชอบ (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปราม การทุจริตและประพฤติมิชอบ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) โมเดลประเทศไทยสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน (Thailand ๔.๐) ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) และมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในระบบราชการ ตามมติคณะรัฐมนตรีในคราว ประชุมเมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑ โดยขับเคลื่อนแผนแม่บทด้านการป้องกันปราบปรามการการ ทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ให้ใช้ต่อไปจนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๗๐ ภายใต้วิสัยทัศน์ กระทรวงสาธารณสุขใส สะอาด

ร่วมด้านทุจริต และ กระทรวงสาธารณสุข เป็นองค์กรคุณธรรมอย่างยั่งยืน ร่วมสร้าง วัฒนธรรมต่อต้านการทุจริต
ยกระดับธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการแบบบูรณาการ ปฏิรูปกระบวนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทั้ง
ระบบให้มีประสิทธิภาพ ภายใต้ยุทธศาสตร์หลัก ผ่านกลยุทธ์และแนวทางการดำเนินงานที่กำหนดในแต่ละแผน
แม่บทเพื่อสร้างวัฒนธรรมต่อต้าน การทุจริตอย่างยั่งยืน ยกระดับธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทุกภาคส่วน
และปฏิรูปกระบวนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทั้งระบบให้มีมาตรฐานเทียบเท่าสากล ที่มุ่งเน้นการปฏิรูป
และพัฒนา ให้ครอบคลุมทุกด้านของพลวัตของการทุจริตในกระทรวงสาธารณสุขทุกด้าน โดยเริ่มพื้นฐานจากจิตใจ
จิตสำนึกเป็นสำคัญ เพื่อให้การทุจริตในกระทรวงสาธารณสุขไม่สามารถเกิดขึ้นได้และ / หรือมีปริมาณ ลดน้อยลง
ไปทำให้สังคมกระทรวงสาธารณสุขเป็นสังคมแห่งการต่อต้านการทุจริต และได้รับการยอมรับ จากทุกส่วนราชการ
นอกจากนี้ กระทรวงสาธารณสุข ได้ประกาศจุดยืนอย่างชัดเจนในการไม่ยอมรับ การทุจริตทุกรูปแบบสร้าง
วัฒนธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริต ให้เกิดขึ้นในกระทรวงสาธารณสุขอย่างจริงจัง เป็นไปตามคำแถลงนโยบายของ
คณะรัฐมนตรีพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒
นโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล ๑๒ เรื่อง นอกจากนี้ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ กระทรวงสาธารณสุข กำหนด
มาตรการ ๓ ป.๑ ค. (ปลูกและปลูกจิตสำนึก ป้องกัน ปราบปราม และเครือข่าย) ในการป้องกันและปราบปรามการ
ทุจริต ที่สอดคล้องกับแผนแม่บท ด้านการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๒ (พ.ศ.
๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ให้ใช้ต่อไปจนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๗๐ โดยมุ่งเน้นประเด็นการป้องกันการทุจริต
ผ่านกระบวนการ ๖ กระบวนการ ดังนี้

กระบวนการปลูกฝังวิธีคิด ปลูกจิตสำนึก ให้มีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต การแก้ไข
ปัญหาที่ต้องวางน้ำหนักไปที่การแก้ไขปัญหาความคิด พฤติกรรม การปฏิบัติของข้าราชการที่ไม่สอดคล้องกับ
แนวความคิดของการเป็น “บุคคลสาธารณะ” หรือ “ข้าราชการ สมัยใหม่” แก้ไขปัญหาโดยใช้วิธีคิดแบบ ระบบ
เลขฐานสอง (Digital Thinking) หรือ Binary Thinking ภายใต้แนวคิด “จิตพอเพียงด้านทุจริต” โดยใช้โมเดล
“STRONG” ในการขับเคลื่อนในการปรับฐาน ความคิดของบุคลากรในสังกัด กระทรวงสาธารณสุขเกี่ยวกับ เรื่อง
ผลประโยชน์ทับซ้อนให้สามารถแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวม ส่งเสริมให้มีระบบกล่อม
เกลา ทางสังคมในการต่อต้านการทุจริต ฝัง Chip วิธีคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม
ให้เกิดขึ้นโดยอัตโนมัติด้วยโมเดล STRONG ประกอบด้วย

S (Sufficiency) ความพอเพียง

T (Transparency) ความโปร่งใส

R (Resilience) ความตื่นรู้

O (Onward) มุ่งไปข้างหน้า

N (Knowledge) ความรู้

G (Generosity) ความเอื้ออาทร

ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ข้อสำคัญการมีเหตุผล ความสมดุล การมีภูมิคุ้มกัน STRONGเกิดจากการ
ผูกพันกันทุกเส้น จึงเป็นเหตุผลในการทำโมเดล ความหมาย ของ STRONG ในแต่ละความหมาย

S – Sufficient หลักความพอเพียง ในความหมายของการด้านทุจริต โดยบุคคล สามารถคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวหรือผลประโยชน์ส่วนรวมอย่างเป็นอัตโนมัติ

T - Transparent ความโปร่งใส คือการสร้างวัฒนธรรมของการเปิดเผย

R -Realise ตื่นรู้ คือ การตื่นรู้และพร้อมที่จะลงมือทำ ตื่นรู้ในปัญหาการทุจริต ใฝ่ระวัง จะสอดคล้องกับ

O - Onward มุ่งไปข้างหน้า คือ การให้ผู้อื่นเปลี่ยนแปลงตามเราไปในทิศทางที่ถูกต้อง คือการต่อสู้จิตใจกับการไม่ทุจริต พัฒนางค์กรของเราบริหารจัดการให้ดีขึ้น

N – Knowledge ความรู้คือ การพัฒนาให้เกิดสิ่งใหม่ เพราะอนาคตอาจเกิดการเปลี่ยนแปลง ในทางของทุจริตมากขึ้น เช่น การจ่ายเงินสินบนอาจจะเป็นในรูปแบบดิจิทัลและไม่สามารถตรวจสอบ ความรู้เปลี่ยนแปลงเสมอในทุกเรื่อง

G – Genrosity ความเอื้ออาทร คือ ความเอื้ออาทรตามจริยธรรมและจิตพอเพียง แต่สาเหตุของการเกิด การทุจริตมาจากระบบอุปถัมภ์การช่วยเหลือครอบครัวและเครือข่ายความเอื้ออาทร ในนิยามนั้น มิได้ต้องการหวังผลตอบแทน

ภายใต้สัญลักษณ์ STRONG คือ

๑. มือกำแน่นแนบไว้ที่หน้าอกข้างซ้ายแสดงถึงความเข้มแข็งของใจในการต่อสู้กับการทุจริต ความยุติธรรม มุ่งมั่นสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต

๒. มือขวาที่กำแน่น แสดงถึงการยึดมั่นค่านิยม ความพอเพียง (S: sufficient) ไม่แสวงหาผลประโยชน์ส่วนรวมมาเป็นของส่วนตน โปร่งใส (T: transparent) พร้อมให้ตรวจสอบได้

๓. กำมือแนบอกข้างซ้ายตรงหัวใจ แสดงถึงการมีใจที่ตื่นรู้ (R: realise) ต่อปัญหา การทุจริต มุ่งมั่นไปสู่อนาคตข้างหน้า (O: onward) ในการแก้ไขปัญหาเพื่อความเจริญอย่างยั่งยืน ของชาติแสวงหาพัฒนาความรู้ (N: knowledge) ให้เท่าทันต่อสถานการณ์ และ มีความเอื้ออาทร (G: generosity) ต่อกันบนพื้นฐานของจริยธรรม และกฎหมาย สอดคล้องกับโมเดลประเทศไทยสู่ ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน (Thailand ๔.๐) การพัฒนาที่สมดุล ใน ๔ มิติ (Thailand ๔.๐) คือ การยกระดับ ศักยภาพและคุณค่าของมนุษย์ (HumanWisdom) ด้วยการพัฒนาคนไทยให้เป็น “มนุษย์ที่สมบูรณ์” ผ่านการปรับเปลี่ยนระบบนิเวศน์ การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างแรงบันดาลใจ บ่มเพาะความคิดสร้างสรรค์ปลูกฝังจิตสาธารณะ ยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง มีความซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบ เน้นการสร้างคุณธรรมร่วม และค่านิยมที่ดี คือ สังคมมีความหวัง (Hope) สังคมที่เปี่ยมสุข (Happiness) และสังคมที่มีความสมานฉันท์ (Harmony) ภายใต้แนวคิด “จิตพอเพียงด้านทุจริต” โดยใช้โมเดล “STRONG” ในการขับเคลื่อน ในการปรับฐานความคิดของบุคลากรในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขเกี่ยวกับเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน ให้สามารถแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวม ส่งเสริมให้มีระบบกล่อมเกลாதองสังคม ในการต่อต้านการทุจริตฝัง Chip วิถีคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม ให้เกิดขึ้นโดยอัตโนมัติด้วยโมเดล STRONG นั้น ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข ได้จัดการอบรมหลักสูตร STRONGEST COACH เพื่อสร้างวิทยากรในการทำหน้าที่ส่งต่อความคิด และความรู้ใน

หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา (Anti - Corruption Education) กระทรวงสาธารณสุข STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต นอกจากนี้ ผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตร STRONGEST COACH ยังได้ร่วมลงนาม ในพันธสัญญาของบุคลากรในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข STRONGEST COACH กระทรวงสาธารณสุข ใสสะอาด ร่วมต้านทุจริต โดยที่ผู้เป็น STRONGEST COACH ได้มีพันธสัญญาร่วมกัน คือ “สาธารณสุข ชื่อสัตย์ โปร่งใส ตื่นรู้ สู้ทุจริต จิตพอเพียง” และให้ทุกหน่วยงาน ร่วมขับเคลื่อนชมรม STRONG อย่างบูรณาการร่วมกัน

กระบวนการป้องกันการทุจริตให้มีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ

๑. การบริหารงานที่โปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล ตามเกณฑ์การประเมิน คุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ซึ่งการบริหารงานที่โปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล ตามเกณฑ์การประเมินคุณธรรม และความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) เป็น ๑ ใน ๔ ยุทธศาสตร์สำคัญในการปฏิรูปกระทรวงสาธารณสุขตามยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (ด้านสาธารณสุข) โดยกำหนดเป็นตัวชี้วัดสำคัญของกระทรวงสาธารณสุข เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์สำคัญ ในการปฏิรูปกระทรวงสาธารณสุขตามยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (ด้านสาธารณสุข) ยุทธศาสตร์ชาติว่า ด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) แผนแม่บทด้านการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ให้ใช้ต่อไปจนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๗๐ ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยนำเครื่องมือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ขยายผลสู่หน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ราชการบริหารส่วนภูมิภาค ที่เริ่มดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ จวบจนปัจจุบัน คือ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้ขยายผลครอบคลุมส่วนราชการระดับกรม จกนนวน ๙ กรม หน่วยงานของรัฐภายใต้กำกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข องค์การมหาชน และรัฐวิสาหกิจ จำนวน ๖ หน่วย และสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ราชการบริหารส่วนภูมิภาค จำนวน ๑,๘๕๔ หน่วยงาน ประกอบด้วยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ และโรงพยาบาลชุมชน ใช้หลักการสำคัญ คือ การประเมินตนเอง (Self-Assessment) ตามแบบสำรวจหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence-Based Integrity and Transparency Assessment :EBIT) ที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด เพื่อให้ทุกหน่วยงานทราบจุดแข็งและโอกาสในการปรับปรุง (Opportunity for Improvement : OFI) พร้อมปรับปรุง กระบวนการตามมาตรฐาน การดำเนินงานอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ประกอบการหลักการสำคัญ ๓ ประการ คือ

Systematic ความเป็นระบบของกระบวนการ ที่ทำให้การดำเนินการนั้นเป็นไปได้อย่างชัดเจน มีเข็มมุ่ง และสอดคล้องกันทั่วทั้งองค์กร

Sustainable การแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่น มุ่งเน้นการนำกระบวนการที่วางไว้อย่างเป็นระบบ ไปสู่การปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ ทัวถึง เพื่อนำไปสู่ความยั่งยืนขององค์กร

Measurable การกำหนดตัวชี้วัดเพื่อให้ได้คำตอบ การควบคุม ติดตาม และประเมินผล การดำเนินงาน เพื่อให้หน่วยงานได้พัฒนาและปรับปรุงกระบวนการ อย่างต่อเนื่องเกิดความยั่งยืนภายใต้ข้อคำถาม ตามแบบสำรวจหลักฐานเชิงประจักษ์ Evidence-Based Integrity and Transparency Assessment : EBIT)

และคำนึงถึงความสำคัญกับการ “รักษา” ระบบการบริหารจัดการภาครัฐอย่างมีธรรมาภิบาลที่ดีให้ต่อเนื่อง เพื่อเป็นพื้นฐานในการยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน ของหน่วยงานในระดับก้าวหน้า (Progressive Level)ต่อไป โดยใช้ หลักการ ADLI ประกอบด้วย

Integration กระบวนการ / ระบบต้องสอดคล้อง สนับสนุนกิจกรรมระดับสำคัญที่ระบุ ในข้อคำถาม

Learning บุคลากรทุกคนเกิดการเรียนรู้อย่างเข้าใจ เข้าถึง และมีการประเมิน ประสิทธิภาพของ กระบวนการ / ระบบ มีการปรับปรุงกระบวนการ / ระบบ ให้ดีขึ้น

Deploymentกระบวนการ/ ระบบ เป็นที่เข้าใจ ยอมรับ และมีแนวทางปฏิบัติ กระบวนการ/กิจกรรม สนับสนุน ให้ครอบคลุม ทุกหน่วยงาน

Approach มีกระบวนการ/ระบบที่มีประสิทธิภาพ และทำอย่างเป็นระบบ เพื่อรองรับ กิจกรรมใน หัวข้อที่ประเมิน

มาตรการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบของหน่วยงานในสังกัด สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

เพื่อส่งเสริมความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต ป้องกัน การรับสินบน ป้องกันการขัดกันระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม และลด การใช้ดุลพินิจ ดังรายละเอียด

(๑) การเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะ และการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๐ ที่มีมติให้หน่วยงานภาครัฐถือปฏิบัติและดำเนินการอย่างเคร่งครัด ตามประกาศคณะกรรมการข้อมูล ข่าวสารของราชการ เรื่อง กำหนดข้อมูลข่าวสารตามเกณฑ์มาตรฐาน ความโปร่งใสและตัวชี้วัดความโปร่งใสของ หน่วยงานของรัฐเป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชน ตรวจสอบได้ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๘) แห่ง พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

(๒) การประกาศเจตนารมณ์หรือคำมั่นของผู้บริหารสูงสุดคนปัจจุบันว่า จะปฏิบัติหน้าที่และ บริหารหน่วยงานอย่างซื่อสัตย์สุจริตโปร่งใสและเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล และมีการสื่อสารที่ทรงพลัง ที่แสดงออกถึงความโปร่งใสในการบริหารราชการและให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สามารถตรวจสอบได้

(๓) การกำกับติดตามการดำเนินงานตามเจตนารมณ์หรือคำมั่นของผู้บริหาร ในการต่อต้านการ ทุจริต

(๔) การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ ที่อาจก่อให้เกิด การทุจริตหรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

(๕) การดำเนินหรือกิจกรรมที่แสดงถึงการจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงาน หรือการปฏิบัติ หน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวม

(๖) การรายงานการรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดของหน่วยงานในสังกัด กระทรวงสาธารณสุข

(๗) การป้องกันการทุจริตและแก้ไขการกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐ ใน ๔ ประเด็น ได้แก่

(๗.๑) มาตรการการใช้ราชการ

(๗.๒) มาตรการการเบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ และในวันหยุดราชการ ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานให้กับหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขค่าตอบแทนโดยไม่ทำเวชปฏิบัติส่วนตัวและหรือปฏิบัติงานในโรงพยาบาลเอกชน ค่าเบี้ยเลี้ยงเหมาจ่าย และเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของผู้ปฏิบัติงานด้านการสาธารณสุข

(๗.๓) มาตรการการจัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และสัมมนา

(๗.๔) มาตรการจัดหาพัสดุตามที่กฎหมายกำหนด

(๘) การตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ ครอบคลุมใน ๖ ประเด็นหลัก ได้แก่ การลดการใช้ดุลพินิจของบุคลากรในการดำเนินงานตามภารกิจหลัก การลดการใช้ดุลพินิจของบุคลากร ในการดำเนินงานตามภารกิจสนับสนุน การลดการใช้ดุลพินิจในการบริหารบุคคล การลดการใช้ดุลพินิจ ในการใช้จ่ายงบประมาณ การลดการใช้ดุลพินิจในการบริหารพัสดุภาครัฐ และการลดการใช้ดุลพินิจ ในการพิจารณาโทษทางวินัย

(๙) การใช้ทรัพย์สินของราชการและการขอยืมทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่รัฐ

(๑๐) การส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุการตรวจสอบบุคลากรด้านการจัดซื้อจัดจ้าง

(๑๑) การให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในภารกิจของหน่วยงาน กำหนดช่องทางการรับฟังความคิดเห็น และเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วม

(๑๒) แนวทางปฏิบัติในการรับส่วนแถมพิเศษ ส่วนชดเชย ส่วนสนับสนุน หรือส่วนอื่นใดเพิ่มเติมจากที่หน่วยงานของรัฐกำหนดไว้ในขอบเขตของงาน หรือรายละเอียด คุณลักษณะเฉพาะของพัสดุ ของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

(๑๓) การจัดสวัสดิการภายในของสถานพยาบาล

(๑๔) การให้ หรือรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้เช่น การงดการให้และรับของขวัญในโอกาสต่าง ๆ (no gift policy) โดยให้ใช้บัตรอวยพร หรืออวยพรในสื่อ สังคมออนไลน์ เช่น ผ่านโปรแกรมประยุกต์ (Application) ไลน์ ทดแทน

(๑๕) การเรียกรับ และแนวปฏิบัติการเรียกรับตามที่กฎหมายกำหนด

(๑๖) พัฒนาระบบการตรวจสอบภายในให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และถือว่าเป็นภารกิจที่สำคัญซึ่งหัวหน้าส่วนราชการต้องกำกับดูแลด้วยตนเอง

(๑๗) เสริมสร้างหน่วยตรวจสอบภายในให้เป็นกลไกอิสระ และมีความเป็นมืออาชีพในการเฝ้าระวังการทุจริตในหน่วยงาน

(๑๘) เสริมสร้างความเข้มแข็งของกระบวนการตรวจสอบภายใน และการ ควบคุมภายในของ หน่วยงานให้มีประสิทธิภาพ และนำผลการตรวจสอบภายในและการประเมินการ ควบคุมภายในของหน่วยงาน ตรวจสอบมาปฏิบัติอย่างจริงจัง

(๑๙) ยึดหลักคุณธรรมในการบริหารงานบุคคล

(๒๐) มาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการล่องละเมิดหรือคุกคาม ทางเพศในการทำงาน ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๓

กระบวนการปราบปรามการทุจริต

โดยการสร้างและพัฒนากลไกและกระบวนการปราบปรามการทุจริตให้มีความรวดเร็ว เด็ดขาด และเป็นธรรม กลไกและกระบวนการปราบปรามการทุจริตมีประสิทธิภาพและเท่าทันต่อพลวัต ของการทุจริต การ สืบสวนข้อร้องเรียนข้อกล่าวหาให้ดำเนินการโดยองค์คณะสหวิชาการในกระบวนการ ปราบปรามการทุจริตพัฒนา สมรรถนะและองค์ความรู้ให้แก่องค์คณะสหวิชาการในกระบวนการ ปราบปรามการทุจริต พัฒนากฎหมายปรับปรุง กฎ ระเบียบให้เท่าทันต่อพลวัตของการทุจริต เพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายเพื่อให้ผู้กระทำความผิดถูก ลงโทษทางวินัยด้วยความรวดเร็ว โปร่งใส เป็นธรรม ถูกต้องตามหลักกฎหมาย เท่าทันต่อสถานการณ์การทุจริต และ พัฒนาเครือข่าย ความร่วมมือกับหน่วยงานทั้งภายใน ภายนอกกระทรวงสาธารณสุข องค์กรต่อต้านการทุจริต เพื่อ สนับสนุนองค์ความรู้และข้อมูลในการปราบปรามการทุจริต เป็นไปตามมาตรการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต และประพฤตินิชอบในระบบราชการของคณะรักษาความสงบแห่งชาติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑

๑. มาตรการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤตินิชอบ โดยปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑

(๑) กำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับรายละเอียดการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต และ ประพฤตินิชอบ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑

(๒) กำหนดช่องทางแจ้งเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤตินิชอบ

(๓) มีข้อมูลเชิงสถิติเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤตินิชอบ

๒. พัฒนาสมรรถนะและองค์ความรู้ให้แก่องค์คณะสหวิชาการในกระบวนการ ปราบปรามการ ทุจริต ดังนั้น การสืบสวนข้อร้องเรียนข้อกล่าวหาให้ดำเนินการโดยองค์คณะสหวิชาการ ในกระบวนการปราบปราม การทุจริต

กระบวนการส่งเสริมคุณธรรม กระทรวงสาธารณสุข

ภายใต้แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรม กระทรวงสาธารณสุข ระยะที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ที่สอดคล้องกับแผนแม่บทคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ภายใต้วิสัยทัศน์ว่ากระทรวง สาธารณสุขเป็นองค์กรคุณธรรมอย่างยั่งยืนมุ่งเน้นการขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมในกระทรวง

สาธารณสุขให้มีความต่อเนื่องและมีทิศทางเดียวกัน นำสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อกระทรวงสาธารณสุขและประเทศชาติตามนโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) โมเดลประเทศไทยสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน (Thailand ๔.๐) และยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙ (ด้านสาธารณสุข) ที่ต้องการ พัฒนาประเทศไทยและคนในชาติให้สมดุลทั้งทางวัตถุและจิตใจควบคู่กันไป โดยให้ “คุณธรรม นำการพัฒนา” สร้าง “สังคมคุณธรรม องค์กรคุณธรรม และโรงพยาบาลคุณธรรม” ให้สัมฤทธิ์ผล ในเชิงประจักษ์ ให้กระทรวงสาธารณสุขเป็นกระทรวงคุณธรรม ให้เข้มแข็งบนฐานคิดการยึดถือประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน นำสู่การเป็น กระทรวงคุณธรรม (Moral Ministry of Public Health) ภายใต้คุณธรรมที่พึงประสงค์ ๔ ประการ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และค่านิยมของบุคลากรกระทรวงสาธารณสุข “MOPH” โดยให้ค่านิยม “MOPH” เพื่อประชาชนสุขภาพดี เจ้าหน้าที่มีความสุข ระบบสุขภาพยั่งยืนต่อไป และคำนึงถึง รากฐานการพัฒนาประเทศในระยะยาว ดังนี้

๑. ส่วนราชการระดับกรม หน่วยงานของรัฐในกำกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข องค์การมหาชน และรัฐวิสาหกิจ ขับเคลื่อนผ่านองค์กรคุณธรรมเป็นไปตามหลักการ ส่งเสริมและพัฒนาองค์กร ชุมชน อำเภอ จังหวัดคุณธรรม ของกรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม ตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรม กระทรวงสาธารณสุข ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ที่สอดคล้องกับ แผนแม่บทคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

๒. สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ราชการบริหารส่วนภูมิภาค ขับเคลื่อน ผ่านกลไกชมรมจริยธรรม ที่เป็นไปตามหลักการส่งเสริมและพัฒนาองค์กร ชุมชน อำเภอ จังหวัด คุณธรรม ของกรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม ตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรม กระทรวง สาธารณสุข ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ที่สอดคล้องกับแผนแม่บทคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) และบูรณาการแนวทางการสร้างความเข้มแข็งของ “บวร” (บ้าน-ชุมชน / วัดศาสนสถาน / โรงเรียน-ส่วนราชการ) เพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนของชุมชนคุณธรรมน้อมนำ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ในแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมของ หน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ตามบริบทของหน่วยงาน ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ตามที่กระทรวงวัฒนธรรมเสนอ (Moral Ministry of Public Health) ภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างระบบคุณธรรมของกระทรวงสาธารณสุข

การจัดทำแผนปฏิบัติการฯ ของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ราชการบริหารส่วนภูมิภาค ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข มุ่งเน้นให้หน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ราชการบริหารส่วนภูมิภาค จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ตามกรอบการดำเนินงาน ของแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ มุ่งตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ประเด็นการต่อต้าน การทุจริตและประพฤติมิชอบ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) แผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ นโยบายเสริมสร้างความมั่นคงของชาติจากภัยการทุจริต ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) และแผนแม่บทการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและ ประพฤติมิชอบ กระทรวงสาธารณสุข (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) หน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง สาธารณสุข ราชการบริหารส่วนภูมิภาคจัดทำ

๑. แผนปฏิบัติการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ และส่งเสริมคุณธรรม โรงพยาบาลป่าแดด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ตามแนวทางที่กำหนดใน ๒ แนวทาง ดังนี้

๑. แนวทางที่ ๑ ปลุกฝังวิถีคิด ปลุกจิตสำนึก ให้มีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตที่มุ่งเน้น การปลุกฝังวิถีคิด ปลุกจิตสำนึก ให้มีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต ให้บุคคลมีทัศนคติที่ไม่ยอมรับและต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ

๑.๑ ผ่านกระบวนการถ่ายทอดความรู้ การขับเคลื่อนหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา การปลุกฝังวิถีคิด ในการแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม STRONG Model จิตพอเพียงด้านทุจริต หรือองค์กร พอเพียงด้านทุจริต โดยจะต้องมีการสร้างวิทยากรตัวคูณ เพื่อขยายผล ในเรื่องดังกล่าวให้ครอบคลุมในทุก กลุ่มเป้าหมายทั่วประเทศ การส่งเสริมให้มีวัฒนธรรมค่านิยมสุจริต ในชุมชนต่าง ๆ ทั่วประเทศ

๑.๒ ผ่านการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน ในสังกัด สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ราชการบริหารส่วนภูมิภาค

๒. แนวทางที่ ๒ ป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบมุ่งเน้นการลดและปิดโอกาสการทุจริต เพื่อ ไม่ให้มีเรื่องกล่าวหาเกี่ยวกับการทุจริต เพิ่มมากขึ้น โดยหน่วยงานต้องนำมาตรการป้องกันการทุจริตที่คณะรัฐมนตรี มีมติเห็นชอบแล้ว ซึ่งถือเป็นเรื่องที่สำคัญ ส่งผลกระทบสูงต่อประเทศ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปดำเนินการ จัดการ แก้ไขปัญหาให้เป็นรูปธรรมและมีการกำหนดแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน

๑. ผ่านการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต โดยนำมาตรการป้องกันการทุจริต ที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแล้ว ซึ่งถือเป็นเรื่องที่สำคัญ ส่งผลกระทบสูงต่อประเทศ

๒. ผ่านการกำหนดแผนปฏิบัติการ / โครงการ / กิจกรรม ที่ชัดเจน ในมาตรการ เกี่ยวกับสินบน คือ มาตรการป้องกันการทุจริตในกระบวนการเบิกจ่ายยาตามสิทธิสวัสดิการ รักษาพยาบาลข้าราชการ ตามมติ คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๐ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การดำเนินการตามข้อเสนอของสำนักงาน ป.ป.ช. ข้อ ๑.๓.๑ “ห้ามไม่ให้หน่วยงานที่ทำการจัดซื้อ ทำการหารายได้ในลักษณะผลประโยชน์ต่างตอบแทนทุกประเภท จากบริษัทฯเข้ากองทุนสวัสดิการ สถานพยาบาล” และข้อ ๑.๔ “ให้เพิ่มความเข้มงวดของระบบตรวจสอบภายใน ทั้งในระดับ สถานพยาบาลและระดับหน่วยงานต้นสังกัดของสถานพยาบาล และการดำเนินการตามมาตรา ๑๗๖ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

๓. มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในระบบราชการ ตามมติ คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑

๔. มาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ ในการทำงาน ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๓

ยุทธศาสตร์และมาตรการ/แนวทางดำเนินงาน

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : เสริมสร้างจิตสำนึก ค่านิยม ให้หน่วยงานภาครัฐบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล

วัตถุประสงค์

มุ่งส่งเสริม เสริมสร้างจิตสำนึกและค่านิยม ให้แก่หน่วยงานภาครัฐบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยมีทัศนคติ วิสัยทัศน์ ในการร่วมกันแก้ไขและรับผิดชอบต่อปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบภาครัฐ รวมทั้งการรณรงค์ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ให้ทุกภาคส่วนมีวินัย เคารพกฎหมาย กฎ และระเบียบที่จะเป็นกลไกในการแก้ไขปัญหา การพัฒนา ตลอดจนเป็นการวางรากฐานในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรการ/แนวทางดำเนินงาน

๑. ส่งเสริมการปฏิบัติงานและการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
 - ๑.๑ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ทุกภาคส่วน ให้ปฏิบัติงานและดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
 - ๑.๒ ประยุกต์การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ให้เกิดมรรคผลในทางปฏิบัติ
 - ๑.๓ จัดให้มีหลักสูตรการเรียนรู้หรือการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแก่ทุกภาคส่วน
๒. ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกระดับได้เรียนรู้และปฏิบัติงานตามหน้าที่ด้วยหลักธรรมาภิบาล
 - ๒.๑ ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีความรู้ ความเข้าใจ รวมทั้งมีการฝึกอบรมเพื่อให้ปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล
 - ๒.๒ ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ของรัฐได้ประพฤติปฏิบัติตนตามมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม
 - ๒.๓ ควบคุม กำกับ ดูแลการปฏิบัติงาน การประพฤติปฏิบัติตนของเจ้าหน้าที่ของรัฐให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลและมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม
๓. กำหนดให้มีหลักสูตรทางการศึกษา เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ
 - ๓.๑ จัดให้มีหลักสูตรทางการศึกษา/หลักสูตรการฝึกอบรม ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ

๓.๒ กำหนดให้หลักสูตรด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐเป็นหลักสูตรบังคับที่ใช้ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกระดับ

๓.๓ ส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ทางวิชาการ ตลอดจนข้อมูลข่าวสารด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ

๔. ส่งเสริมค่านิยมการยกย่องและเชิดชูความดี ความซื่อสัตย์สุจริต และการต่อต้านการทุจริต

๔.๑ ส่งเสริมการสร้างแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต เสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

๔.๒ รมรงค์ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ให้สังคมมีค่านิยม ยกย่อง เชิดชู และเห็นคุณค่าของการประพฤติปฏิบัติตนตามหลักคุณธรรมและจริยธรรม

๔.๓ ส่งเสริม เชิดชู หน่วยงานหรือบุคคลที่มีผลงานดีเด่นด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ

๔.๔ ส่งเสริม สนับสนุนให้ทุกภาคส่วนร่วมกันสร้างค่านิยมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : บูรณาการหน่วยงานทุกภาคส่วน ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ

วัตถุประสงค์

มุ่งประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับทุกภาคส่วนในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ ส่งเสริมบทบาทและการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการติดตาม ตรวจสอบการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในภาครัฐ เสริมสร้างและพัฒนาเครือข่ายภาคประชาชน ให้เป็นกลไกในการตรวจสอบ ถ่วงดุล รวมถึงการสร้างหลักประกันความปลอดภัยในการแจ้งข้อมูลหรือเบาะแสในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

มาตรการ/แนวทางดำเนินงาน

๑. บูรณาการหน่วยงานภาครัฐกับองค์กรทุกภาคส่วนในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ

๑.๑ ประสานความร่วมมือทางด้านข้อมูลและการปฏิบัติงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับองค์กรทุกภาคส่วน

๑.๒ ส่งเสริม สนับสนุน องค์กรและบุคลากรทางด้านสื่อสารมวลชนให้มีความเข้มแข็งและเป็นอิสระในการทำหน้าที่ตรวจสอบและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้สาธารณชนรับทราบ

๑.๓ ส่งเสริม สนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐมีระบบอินเทอร์เน็ต เพื่อทำการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ โดยให้มีเว็บไซต์เพื่อติดต่อสื่อสารระหว่างกัน

๑.๔ เสริมสร้างและพัฒนาเครือข่ายภาคประชาชน

๒. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการติดตาม ตรวจสอบ การทุจริตหรือ ประพฤติมิชอบในภาครัฐ

๒.๑ เสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้ภาคประชาชนมีความตื่นตัวต่อสภาพปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ

๒.๒ สร้างและพัฒนาช่องทางในการรับแจ้งข้อมูลหรือเบาะแส ให้มีความสะดวกหลากหลาย รวมทั้งสร้างหลักประกันความปลอดภัยให้แก่บุคคล หน่วยงานหรือข้อมูลนั้น

๒.๓ ส่งเสริมสิทธิในการรับรู้และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร

๒.๔ กำหนดมาตรการสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้แจ้งข้อมูลหรือเบาะแส ให้ได้รับรางวัลตอบแทน

๒.๕ ให้องค์กรหรือบุคลากรด้านสื่อสารมวลชนเป็นสื่อกลางในการแสวงหาความร่วมมือเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : เสริมสร้างความเข้มแข็งในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ วัตถุประสงค์

มุ่งพัฒนาระบบและกลไกในการตรวจสอบ ควบคุม และถ่วงดุลการใช้อำนาจให้เหมาะสมชัดเจน และมีประสิทธิภาพ สร้างกลไกความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับภาคเอกชนให้มีศักยภาพในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ส่งเสริมความร่วมมือด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตกับหน่วยงานทุกภาคส่วน

มาตรการ/แนวทางดำเนินงาน

๑. พัฒนาระบบและกลไกในการตรวจสอบ ควบคุม พร้อมทั้งสนับสนุนการจัดสวัสดิการและงบประมาณให้เหมาะสมชัดเจนและมีประสิทธิภาพ

๑.๑ ให้หน่วยงานภาครัฐที่มีพันธกิจด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตมีโครงสร้างของหน่วยงาน อัตรากำลัง การบริหารงานบุคคล และงบประมาณที่เหมาะสม สอดคล้องกับภารกิจและความรับผิดชอบ

๑.๒ สนับสนุนให้มีการตรวจสอบและถ่วงดุลการใช้อำนาจระหว่างหน่วยงานภาครัฐด้วยตนเอง

๑.๓ ให้หน่วยงานภาครัฐ ควบคุม กำกับ ติดตาม ประเมินผล การใช้อำนาจในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๒. สร้างกลไกความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับภาคเอกชนให้มีศักยภาพในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๒.๑ วางแนวทางและส่งเสริมบทบาทความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับภาคเอกชน ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๒.๒ ประสานความร่วมมือกับองค์กรภาคเอกชนเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ

๓. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ

๓.๑ สนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐดำเนินการจัดหาเครื่องมือ เครื่องใช้ หรืออุปกรณ์ที่มีความทันสมัยมาใช้ในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๓.๒ สนับสนุนให้มีการศึกษา ค้นคว้า และวิจัยงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ

๓.๓ ให้มีการวางระบบฐานข้อมูลด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐของแต่ละหน่วยงาน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินการด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : พัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ วัตถุประสงค์

มุ่งพัฒนาสมรรถนะ และขีดความสามารถเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐให้สัมฤทธิ์ผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อแก้ไขสภาพปัญหาการทุจริตให้เป็นระบบอย่างต่อเนื่อง สร้างมาตรฐานทางวิชาชีพให้สามารถร่วมมือหรือประสานการปฏิบัติกับองค์กรทุกภาคส่วน

มาตรการ/แนวทางดำเนินงาน

๑. พัฒนาสมรรถนะและขีดความสามารถเจ้าหน้าที่ของรัฐในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๑.๑ กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐฝึกอบรมหลักสูตรด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ เพื่อให้มีความเชี่ยวชาญ

๑.๒ กำหนดให้มีหลักสูตรการศึกษา และหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ

๑.๓ ส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐมีการแลกเปลี่ยนความรู้ และข้อมูลข่าวสารด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๒. สร้างมาตรฐานทางวิชาชีพด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ

๒.๑ ส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐร่วมกันสร้างมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพ

๒.๒ กำหนดให้มีหน่วยงานหลัก เพื่อรับผิดชอบในการติดตามประเมินผล รวมถึงการลงโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ส่วนราชการและหน่วยงานภายในจังหวัดปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส

๒. ข้าราชการและเจ้าหน้าที่มีจิตสำนึกในการปฏิบัติงานตามระเบียบวินัย มีความซื่อสัตย์สุจริต

๓. ทุกภาคส่วนปฏิบัติงานตามหลักคุณธรรม จริยธรรม และยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางปฏิบัติ

๔. ทุกภาคส่วนมีความเข้าใจและให้ความร่วมมือในกิจกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ

๕. ส่งผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับจังหวัดได้อย่างยั่งยืน

การติดตามและประเมินผล

การติดตามและประเมินผลตามแผนปฏิบัติการ ฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

การติดตามและประเมินผล ถือเป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งสำหรับการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ และส่งเสริมคุณธรรม โรงพยาบาลป่าแดด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗

ตามแนวทางของวงจรการบริหาร PDCA หรือวงจร Deming (Deming Cycle) เนื่องจากกิจกรรมการติดตามและประเมินผลจะช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในห่วงโซ่แห่งการดำเนินงาน ตามแผนปฏิบัติการ ฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ของโรงพยาบาลป่าแดดให้ทราบถึงผลการดำเนินการ รวมถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในระหว่างดำเนินการ ซึ่งช่วยให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติสามารถกำหนดแนวทางการแก้ไข ปรับปรุงแผนปฏิบัติการ ฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ของโรงพยาบาลป่าแดด และวิธีการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ ฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ของโรงพยาบาลป่าแดด ตามระยะเวลาที่เหลือได้อย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อเป้าหมายของยุทธศาสตร์ได้อย่างตรงจุดมากกว่าวิธีการดำเนินการแบบเดิม กระบวนการติดตามและประเมินผล จึงเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญมาก เนื่องจาก กระบวนการติดตามและประเมินผลตามแผนปฏิบัติการ ฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ของโรงพยาบาลป่าแดดมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์จะช่วยให้หน่วยงานที่รับผิดชอบในการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ ฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ของหน่วยงาน สามารถรับทราบผลการดำเนินการรวมถึงปัญหา และอุปสรรคของการดำเนินการเป็นระยะ รวมถึงสามารถวางแผนเพื่อปรับเปลี่ยนทิศทางการดำเนินการให้มีความเหมาะสมต่อทรัพยากร สภาพแวดล้อมในการดำเนินการ ตลอดจนปัจจัยอื่น ๆ ที่เปลี่ยนแปลง ไปในระหว่างปี

กรอบแนวคิดในการติดตามและประเมินผล

กรอบแนวคิดในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ ฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ ของโรงพยาบาลป่าแดด ได้นำกรอบแนวคิดดัชนีชี้วัดความสมดุล หรือ Balanced Scorecard ของโรเบิร์ต เอส แคปแลนด์ และ เดวิด พี นอร์ตันซึ่งประกอบไปด้วย ๔ มิติที่สำคัญ ได้แก่

๑. มิติด้านประสิทธิผลและความคุ้มค่า (Financial Perspective)

๒. มิติด้านผลกระทบต่อประชาชนที่จะได้รับการบริการจากภาครัฐที่มีความโปร่งใส และปราศจากการทุจริต (Customer Perspective)

๓. มิติด้านประสิทธิภาพของกระบวนการปฏิบัติงาน (Internal Perspective)

๔. มิติด้านการเรียนรู้และการเติบโต (Learning and Growth Perspective)

แต่เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทของแผนปฏิบัติการป้องกันปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ของหน่วยงาน จึงจำเป็นต้องดัดแปลง เกณฑ์ชี้วัดดังกล่าวซึ่งใช้กับภาคเอกชน ให้เหมาะสมกับบริบทของแผนปฏิบัติการฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ของหน่วยงาน ซึ่งเป็นแผนที่ดำเนินการโดยภาครัฐ สามารถสรุปได้ดังนี้

๑. มิติด้านประสิทธิผลและความคุ้มค่า (Financial Perspective) หมายถึง มุมมองด้านความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดในการดำเนินการ ตามแผนปฏิบัติการฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ของหน่วยงาน ให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ตามงบประมาณที่ได้รับจัดสรรมา

๒. มิติด้านผลกระทบต่อประชาชนที่จะได้รับการบริการจากภาครัฐที่มีความโปร่งใส และปราศจากการทุจริต (Customer Perspective) หมายถึง การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการป้องกันปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ของหน่วยงาน ตอบสนองต่อความต้องการสูงสุดต่อประชาชนในแง่ของการป้องกันและปราบปรามการทุจริตได้

๓. มิติด้านประสิทธิภาพของกระบวนการจัดการ (Internal Perspective) หมายถึง กระบวนการจัดการซึ่งถือว่าเป็นกิจกรรมภายในของการดำเนิน การ ตามแผนปฏิบัติการฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ ของหน่วยงาน ที่ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีความเหมาะสมทั้งเวลาและทรัพยากรที่ได้รับ มิติด้านการเรียนรู้และการเติบโต (Learning and Growth Perspective) หมายถึง การเรียนรู้และการเติบโตของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการ ตามแผนปฏิบัติการ ฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ของหน่วยงาน ซึ่งเป็นมิติที่สะท้อนถึง ชีตความสามารถ / สมรรถนะในการปฏิบัติการเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริต ตามแผนปฏิบัติการ ฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

รูปแบบและระดับในการติดตามและประเมินผล

โดยรูปแบบการติดตามและประเมินผลตามแผนปฏิบัติการ ฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ ของหน่วยงาน ได้นำทฤษฎีเชิงระบบ (System Model) มาใช้เป็นรูปแบบในการติดตาม และประเมินตามแผนปฏิบัติการฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘

จากรูปแบบการติดตามและประเมินผลดังกล่าวสามารถจำแนกตัวชี้วัดในการประเมิน ออกเป็น ๓ ประเภท ได้แก่

ตัวชี้วัดประเภทสาเหตุ (Lead Indicator) ได้แก่ การประเมินปัจจัยนำเข้า ซึ่งหมายถึง ทรัพยากรที่นำมาใช้ในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ (อาทิ บุคลากร งบประมาณ เป็นต้น)

ตัวชี้วัดกิจกรรม ได้แก่ การประเมินขั้นตอนการดำเนินงาน ตั้งแต่การเริ่มวางแผน การดำเนินงาน การเริ่มดำเนินงานตามแผน ขั้นตอนระหว่างการทำงาน และขั้นตอนหลังจากเสร็จสิ้นกระบวนการดำเนินงาน

ตัวชี้วัดประเภทย้อน (Lag Indicator) ได้แก่ การประเมินผลผลิตและผลลัพธ์ซึ่งเป็นตัวชี้วัดที่สามารถชี้ให้เห็นภาพของการบรรลุวัตถุประสงค์

โดยตัวชี้วัดทั้ง ๓ ประเภท จะมีกรอบแนวคิดดัชนีชี้วัดความสมดุล หรือ Balanced Scorecard ทั้ง ๔ มิติ เป็นประเด็นชี้้นำการกำหนดตัวชี้วัดในการติดตามและประเมินผลตามแผนปฏิบัติการฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ ของหน่วยงาน การดำเนินการติดตามและประเมินผลใน ๒ ระดับ ประกอบด้วย

๑. การประเมินภาพรวมของตามแผนปฏิบัติการฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ของหน่วยงาน

๒. การติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรการ โครงการ กิจกรรม และแนวทางในการดำเนินงาน



คณะผู้จัดทำ
โรงพยาบาลป่าแดด จังหวัดเชียงราย